

Friedrich Wilhelm Nietzsche

Nietzsche'nin felsefe öğretisi, kendi çağına tümünden bir karşı çıkış olarak görülmektedir. Kendisinin bütün derdi, insanı akılcılığın kısılcısından kurtarıp kendisi üzerinden düşünmesini sağlamaktır.

► Derleyen: Halil ÖZGÜLDÜ
(İ.Ü. Eczacılık Fak. öğrencisi)

15 Ekim 1844'te doğmuştur. Babası Karl Ludwig Protestan Kilisesinde papazdı. Karl Ludwig; Friedrich Nietzsche'nin annesi Franziska Oehler ile 1843'te evlenmişti. Doğumu Prusya Kralı IV. Friedrich Wilhelm'in doğum gününe rastladığı için adı Friedrich Wilhelm olmuştu. (Nietzsche daha sonra ikinci adı "Wilhelm"i çıkardı.)

Müzik dahil pek çok konuda yetenekliydi. "Müzikte sıradan biri olmaktansa hiç olmam" diyerek müzik kariyerini başlamadan bitirdi. İlk eserini henüz 13 yaşındayken yazdı.

Daha sonra 14 yaşındayken Protestan Schulpforta'yı kazandı. Öğrenimi sırasında üstün başarılar gösterdi. Antik Yunan ve Roma klasikleriyle bu dönemde tanıştı.

Bonn Üniversitesi'ne gitti, daha sonra buradan ayrılarak Leipzig Üniversitesi'ne gitti. Frengi hastalığına bu dönem yakalandığı söylenir.

1866'da ünlü Alman düşünür Schopenhauer ile tanıştı.

Basel'de filoloji profesörlüğü yaptı.

1878'de evlenme teklifinde bulunduğu kadından ret cevabı aldı. Daha sonra sağlık problemleri iyice arttı ve üniversiteden istifa etmek zorunda kaldı.

Nietzsche 1889'un başlarında sokakta yürürken yere düştü. Uzmanlara göre bunun sebebi sfilizdi.

Nietzsche, bir süre sonra zihinsel yetilerini tümüyle kaybetti. On bir ay boyunca bitkisel denebi-

lecek bir hayat sürdü. 25 Ağustos 1900 tarihinde hayata gözlerini yumdu. Kız kardeşi ve arkadaşları onu, babasının kilisesinde yaktılar ve şöyle dua ettiler:

"İsmin kutsal olsun tüm kuşaklar için..."

Felsefesi

Nietzsche'nin felsefe öğretisi, kendi çağına tümünden bir karşı çıkış olarak görülmektedir. Kendisinin bütün derdi, insanı akılcılığın kısılcısından kurtarıp kendisi üzerinden düşünmesini sağlamaktır. Ona göre tanrı ölmüştür ve insanlar dünyada yapayalnız kalmışlardır. Bu yüzden insanlar tanrıdan bekledikleri umut ve istekleri bir kenara bırakıp kendilerini dünyaya adanmışlardır. Böylece düşünce ve yaşam arasında bağ kurulması daha kolay olur.

Nietzsche, insanlara yeni değerler getirmeye çalışarak güçlü insanların egemenliğinde, çoğunluktan ibaret olan ve sürü olarak nitelendirdiği insanlıkta ilerlemenin mümkün olduğunu ileri sürmüştür. Sürü kendini feda ederek üst insanı belirleyecektir. Üst insan, "benim" diyebilen, kendi gözleriyle gördüğü gerçekliği belirleyen insan olarak görülmektedir. Bütün varlığın temelinde daha güçlü olmaya yönelik irade vardır. Nietzsche'ye göre, insanoğlu sadece kendini korumak ve yaşamak istemez, aksine asıl isteği daha da güçlü olmaktır.